

Sara Mesa

# ΕΝΑΣ ΕΡΩΤΑΣ



ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ  
ΜΑΡΙΑ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

ΙΚΑΡΟΣ



ΕΝΑΣ ΕΡΩΤΑΣ

Τίτλος πρωτοτύπου: *Un Amor*

© Sara Mesa, 2020

Πρώτη έκδοση στα ισπανικά, Editorial Anagrama S.A.

© για την ελληνική έκδοση Εκδόσεις Ίκαρος, 2020, σε συμφωνία με το λογοτεχνικό πρακτορείο Indent Literary Agency

Μετάφραση από τα ισπανικά: Μαρία Παλαιολόγου

Επιμέλεια - Διόρθωση: Δημήτρης Παπακώστας

Σχεδιασμός - Εικονογράφηση εξωφύλλου: Χρήστος Κούρτογλου

Στοιχειοθεσία - Σελιδοποίηση: Ηλίας Μασσούρης

Εκτύπωση: Μητρόπολις Α.Ε.

Βιβλιοδεσία: Ηλ. Μπουντάς - Π. Βασιλειάδης Ο.Ε.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με τον ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιασδήποτε άλλες μεθόδους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

Πρώτη έκδοση: Ιούλιος 2020

ISBN 978-960-572-340-8

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΚΑΡΟΣ • ΒΟΥΛΗΣ 4, 105 62 ΑΘΗΝΑ • Τ: 210 3225152 • [www.ikarosbooks.gr](http://www.ikarosbooks.gr)

Sara Mesa

# ΕΝΑΣ ΕΡΩΤΑΣ

Μετάφραση  
Μαρία Παλαιολόγου

ΙΚΑΡΟΣ



## ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ





Όταν πέφτει η νύχτα, πέφτει και το βάρος πάνω της, τόσο ασήκωτο που πρέπει να καθίσει για να πάρει ανάσα.

Έξω η σιωπή δεν είναι όπως την περίμενε. Πράγματι, δεν είναι σιωπή. Υπάρχει ένα μακρινό μουρμουρητό, σαν αυτοκινητόδρομου, παρότι ο πιο κοντινός είναι ένας επαρχιακός δρόμος και βρίσκεται σε απόσταση τριών χιλιομέτρων. Ακούγονται επίσης τριζόνια, αλυχτίσματα, το κλάξον κάποιου αυτοκινήτου, οι φωνές κάποιου γείτονα που σελαγίζει το κοπάδι του καθώς το μαζεύει.

Η θάλασσα ήταν καλύτερη, αλλά και ακριβότερη. Έξω από τις δυνατότητές της.

Κι αν είχε αντέξει λίγο ακόμη, αν είχε μαζέψει λίγα περισσότερα χρήματα;

Προτιμάει να μην το σκέφτεται. Κλείνει τα μάτια, αφήνεται να πέσει αργά στον καναπέ, με το μισό κορμί απέξω, μια αφύσικη στάση που θα της προκαλέσει κράμπες αν δεν κουνηθεί σύντομα. Το αντιλαμβάνεται. Ξαπλώνει όπως μπορεί. Λαγοκοιμάται.

Καλύτερα να μη σκέφτεται, αλλά οι σκέψεις καταφθάνουν και τρυπώνουν μέσα της, μπλέκονται η μια με την άλλη. Προ-

σπαθεί να τις διώξει όσο γρήγορα έρχονται, αλλά συσσωρεύονται εκεί μέσα, η μια σκέψη πάνω στην άλλη. Ήδη η προσπάθεια –να μπαίνουν και να βγαίνουν και να μη στοιβάζονται– είναι από μόνη της μια σκέψη ιδιαίτερα επίπονη για το μυαλό της.

Όταν βρει σκύλο, θα είναι πιο εύκολο.

Όταν οργανώσει τα πράγματά της και στήσει το γραφείο της και σουλουπώσει το χώρο γύρω από το σπίτι.

Όταν ποτίσει –πόσο ξερά είναι όλα– και καθαρίσει –μα πόσο παραμελημένα. Όταν αερίσει.

Θα είναι πολύ καλύτερα όταν αερίσει.

Ο σπιτονοικοκύρης μένει στο Πετάκας, ένα μικρό χωριό δεκαπέντε λεπτά απόσταση με το αυτοκίνητο. Εμφανίζεται δυόμιση ώρες αργότερα από τη συμφωνημένη. Η Νατ σκουπίζει τη βεράντα όταν ακούει τη μηχανή του τζιπ. Σηκώνει το κεφάλι της, ζαρώνει τα μάτια. Ο άντρας παρκάρισε δίπλα στην είσοδο, στη μέση του δρόμου, και πλησιάζει σέρνοντας τα πόδια του. Κάνει ζέστη. Είναι δώδεκα το μεσημέρι, μια ξηρή, ανελέητη ζέστη.

Δεν ζητάει συγγνώμη για την καθυστέρηση. Χαμογελάει γέρνοντας το κεφάλι του. Τα χείλη του είναι λεπτά, τα μάτια του βαθουλωμένα. Η φθαρμένη φόρμα της δουλειάς έχει πιτσιλιές από γράσο. Είναι δύσκολο να υπολογίσει την ηλικία του. Η γερασμένη του όψη δεν έχει να κάνει με τα χρόνια του αλλά με τη βαριεστημένη του έκφραση, με τον τρόπο που κουνιούνται τα χέρια του και λυγίζουν τα γόνατά του καθώς προχωρά. Στέκεται μπροστά της, βάζει τα χέρια του στη μέση και κοιτάζει γύρω του.

«Αρχίσαμε λοιπόν! Πώς πέρασες τη νύχτα;»

«Καλά. Σχετικά καλά. Πολλά κουνούπια».

«Υπάρχει μηχάνημα στο ντουλάπι της σερβάντας. Από κεί-  
να που τα διώχνουν. Δεν το είδες;»

«Το είδα, αλλά δεν είχε υγρό».

«Εντάξει, ρε κοπελιά, τι να σου πω, λυπάμαι», ανοίγει τα  
χέρια του, γελάει. «Έτσι είναι στην ύπαιθρο!»

Η Νατ δεν του ανταποδίδει το γέλιο. Μια σταγόνα ιδρώτα κυ-  
λάει στο μέτωπό της. Τη σκουπίζει με την ανάποδη της παλάμης  
της και σ' αυτή τη χειρονομία βρίσκει τη δύναμη να επιτεθεί.

«Το παράθυρο της κρεβατοκάμαρας δεν κλείνει καλά και η  
βρύση της μπανιέρας τρέχει. Για να μην πω για το πόσο βρό-  
μικα είναι όλα. Είναι πολύ χειρότερα απ' όσο τα θυμόμουν».

Το χαμόγελο του σπιτονοικοκύρη παγώνει, εξαφανίζεται σι-  
γά σιγά απ' το πρόσωπό του. Απαντάει με απάθεια, αλλά φαί-  
νεται η ένταση στο σαγόνι του καθώς μιλά. Η Νατ διαισθάνε-  
ται πως είναι ευέξαπτος άνθρωπος και νιώθει τώρα την επι-  
θυμία να κάνει πίσω. Με τα χέρια σταυρωμένα στο στήθος, ο  
άντρας επιχειρηματολογεί ότι μια χαρά είχε δει πώς ήταν το  
σπίτι κι ότι αν δεν πρόσεξε όλες τις λεπτομέρειες, δεν ευθύνε-  
ται εκείνος γι' αυτό, η ευθύνη είναι δική της. Της θυμίζει πως  
της κατέβασε την τιμή δυο φορές. Της λέει τέλος ότι θ' αναλά-  
βει ο ίδιος όλες τις απαραίτητες επιδιορθώσεις. Η Νατ δεν το  
θεωρεί καλή ιδέα, αλλά δεν του φέρνει αντίρρηση. Συγκατα-  
νεύει και σκουπίζει άλλη μια σταγόνα ιδρώτα.

«Κάνει πολλή ζέστη».

«Θα με κατηγορήσεις και γι' αυτό;»

Ο άντρας γυρνάει να φωνάξει το σκύλο που σκάβει δίπλα στο τζιπ.

«Αυτός πώς σου φαίνεται;»

Από την ώρα που ήρθε, ο σκύλος δεν έχει σηκώσει το κεφάλι  
του. Οσμίζεται το έδαφος νευρικά, ψάχνει να βρει χνάρια σαν

κυνηγόσκυλο. Είναι ένα γκριζωπό σκυλί με ψηλά πόδια, με μακριά μουσούδα και σκληρό τρίχωμα. Έχει μια ελαφριά στύση.

«Λοιπόν; Σ' αρέσει ή όχι;»

Η Νατ τραυλίζει: «Ξέρω γώ... Είναι καλό σκυλί;»

«Και βέβαια είναι καλό σκυλί. Δεν θα κερδίσει διαγωνισμό ομορφιάς, το βλέπεις, αλλά εσένα δεν σε νοιάζει αυτό, σωστά; Έτσι δεν μου είπες; Ότι δεν σε νοιάζει; Δεν έχει παράσιτα κι αρρώστιες. Είναι μικρό, είναι υγιές. Δεν τρώει πολύ, δεν χρειάζεται να σ' απασχολήσει αυτό. Ψάχνει από δω κι από κει, τα καταφέρνει».

«Σύμφωνοι», λέει η Νατ.

Μπαίνουν στο σπίτι, ξανακοιτάζουν το συμβόλαιο, υπογράφουν – εκείνη με μια τσαπατσούλικη τζίφρα, αυτός τελετουργικά, πιέζοντας δυνατά το στυλό πάνω στο χαρτί. Ο σπιτονοικοκύρης έχει φέρει μόνο ένα αντίγραφο, που το κρατάει βεβαιώνοντάς την ότι θα της στείλει το δικό της όταν μπορέσει. Η Νατ σκέφτεται πως δεν τη νοιάζει, είναι ένα συμβόλαιο χωρίς καμιά αξία, ακόμη και το ποσό που φαίνεται πως θα πληρώνει δεν είναι το πραγματικό. Δεν αναφέρεται ξανά στο πρόβλημα του παραθύρου ούτε στη βρύση του μπάνιου. Ούτε κι εκείνος. Της δίνει το χέρι με μια θεατρική κίνηση, στενεύει τα μάτια του καθώς την κοιτάζει.

«Καλύτερα να τα 'χουμε καλά», λέει.

Όταν ανεβαίνει στο τζιπ και βάζει μπρος, το σκυλί δεν κουνιέται. Μένει μπροστά απ' το σπίτι, οσμίζεται ακόμη πάνω κάτω την κατάξερη γη. Η Νατ το φωνάζει, του σφυρίζει και το μαυλίζει, αλλά εκείνο δεν δείχνει πρόθυμο να πλησιάσει.

Ο σπιτονοικοκύρης δεν της είπε καν τ' όνομά του. Αν έχει όνομα βέβαια.

Αν έπρεπε να εξηγήσει γιατί βρίσκεται εκεί, θα δυσκολευόταν να βρει μια πειστική απάντηση. Γι' αυτό, όταν έρχεται η στιγμή, απαντάει αόριστα και περιορίζεται να πει πως ήθελε ν' αλλάξει τον αέρα της.

«Όλος ο κόσμος θα σκεφτεί ότι είσαι τρελή, έτσι;»

Η κοπέλα στο μπακάλικο μασάει τσίχλα ενώ στοιβάζει τα ψώνια πάνω στον πάγκο. Είναι το μοναδικό μαγαζί σε απόσταση πολλών χιλιομέτρων εκεί γύρω, ένα κατάστημα δίχως επιγραφή όπου συσσωρεύονται ανάκατα φαγώσιμα και φαρμακευτικά σκευάσματα. Τα ψώνια εκεί κοστίζουν ακριβά και δεν υπάρχει μεγάλο περιθώριο επιλογής, αλλά η Νατ αντιστέκεται ακόμη στο να πηγαίνει με το αυτοκίνητο ως το Πετάκας. Ψάχνει στο πορτοφόλι της και μετράει τα χαρτονομίσματα που χρειάζεται.

Η κοπέλα έχει όρεξη για κουβέντα. Ρωτάει τη Νατ για τη ζωή της μ' ένα θράσος που την κάνει να νιώθει άβολα. Μακάρι να μπορούσε κι εκείνη να κάνει το ίδιο απ' την ανάποδη, λέει. Να πάει στο Κάρδενας, εκεί που συμβαίνουν όλα.

«Η ζωή εδώ είναι χάλια! Ούτε αγόρια δεν υπάρχουν!»

Της λέει ότι προηγουμένως πήγαινε στο σχολείο του Πετάκας, αλλά το άφησε. Δεν της αρέσει να διαβάσει, τα πάει άσχημα σε όλα τα μαθήματα. Τώρα βάζει ένα χεράκι στο μαγαζί. Η μητέρα της υποφέρει από χρόνιες ημικρανίες και ο πατέρας της δουλεύει στις καλλιέργειες, οπότε βολεύει μια χαρά να αναλάβει κάποιος. Όταν όμως κλείσει τα δεκαοκτώ, θα την κάνει από δω. Μπορεί να γίνει ταμίας στο Κάρδενας ή να φυλάει παιδάκια. Τα πάει καλά με τα παιδάκια. Με τα λίγα που υπάρχουν στην Εσκάπα, προσθέτει χαμογελώντας.

«Αυτό το μέρος είναι χάλια», επαναλαμβάνει.

Αυτή είναι που μιλάει στη Νατ για όσους μένουν στα σπί-

τια και τ' αγροκτήματα της περιοχής. Της μιλάει για την οικογένεια των τσιγγάνων που ζει σε μια παλιά ερειπωμένη αγροικία, ακριβώς στην έξοδο του αυτοκινητόδρομου. Ένα λεωφορείο παίρνει κάθε πρωί τα παιδιά για να τα πάει στο σχολείο· είναι τα μοναδικά παιδιά που ζουν εκεί όλο το χρόνο. Υπάρχει επίσης και το ζευγάρι των ηλικιωμένων στο κίτρινο σπιτάκι. Εκείνη είναι κάτι σαν μάγισσα, τη διαβεβαιώνει η κοπέλα, ξέρει να προβλέπει το μέλλον και να διαβάζει τη σκέψη.

«Σ' ανατριχιάζει γιατί είναι λίγο τρελή», λέει γελώντας.

Της μιλάει για τον χίπη στο ξύλινο σπίτι, για έναν που τον φωνάζουν Γερμανό δίχως να είναι, για το μπαρ του Χοντρού – παρότι παραδέχεται ότι να αποκαλείται μπαρ το μαγαζί που σερβίρει μπίρες σε μπουκάλι ίσως να είναι υπερβολή. Υπάρχει κι άλλος κόσμος που πηγαινοέρχεται ανάλογα με το ημερολόγιο της υπαίθρου, μεροκαματιάρηδες που τους παίρνουν για δεκαπέντε μέρες ή μια στο τόσο, αλλά και ολόκληρες οικογένειες που ζουν το μισό χρόνο αλλού και κληρονόμησαν σπίτια που δεν καταφέρνουν να τα πουλήσουν. Ποτέ όμως δεν βλέπεις γυναίκες μόνες τους. Όχι στην ηλικία της Νατ, διευκρινίζει.

«Οι γριές δεν μετράνε».

Τις πρώτες μέρες η Νατ κάνει λάθος και μπερδεύει όλες εκείνες τις πληροφορίες, εν μέρει επειδή ακούει αφηρημένη, εν μέρει επειδή δεν γνωρίζει ακόμη την περιοχή στην οποία κινείται. Τα σύνορα της Εσκάπα είναι συγκεχυμένα και, παρότι υπάρχει ένας συμπαγής πάνω κάτω πυρήνας με σπιτάκια –ακριβώς εκεί που μένει αυτή–, παραπέρα υπάρχουν άλλα κτίσματα σκόρπια, κάποια κατοικούνται κάποια όχι. Απέξω η Νατ δεν διακρίνει αν πρόκειται για κατοικίες ή για αποθήκες, αν μέσα υπάρχουν άνθρωποι ή μονάχα ζωντανά. Αποπροσανατολίζεται

στους χωματόδρομους κι αν δεν είχε το μπακάλικο ως σημείο αναφοράς, που μερικές φορές της είναι πιο οικείο από το σπίτι που έχει νοικιάσει και στο οποίο κοιμάται πια μια βδομάδα, θα ένιωθε οριστικά χαμένη. Η περιοχή δεν είναι καν όμορφη, παρότι το δειλινό, όταν σβήνουν τα περιγράμματα και το φως γίνεται πιο χρυσαφί, βρίσκει κάποια ομορφιά για να πιαστεί.

Η Νατ παίρνει τις σακούλες της κι αποχαιρετάει την κοπέλα, αλλά πριν βγει γυρνάει να τη ρωτήσει για το σπιτονοικοκύρη της. Τον ξέρει; Η κοπέλα σουφρώνει το στόμα της, κουνάει το κεφάλι της αργά δεξιά αριστερά. Όχι, όχι καλά, λέει. Μένει στο Πετάκας εδώ και πολύ καιρό.

«Όταν ήμουν μικρή, θυμάμαι ότι τον έβλεπα εδώ. Πάντα τον περιτριγύριζαν σκυλιά και ήταν πολύ τσαντίλας. Ύστερα παντρεύτηκε ή έσμιξε με κάποια κι έφυγε. Φαντάζομαι πως η γυναίκα του δεν ήθελε να ζει στην Εσκάπα, και το καταλαβαίνω. Εδώ είναι ακόμη χειρότερα όταν είσαι γυναίκα. Ούτε το Πετάκας είναι βέβαια κάτι εξωτικό. Ούτε εγώ θα ήθελα να μένω εκεί! Ούτε με σφαίρες!»

Για να παίξει, του πετάει μια παλιά μπάλα που βρήκε μέσα σ' ένα σωρό καυσόξυλα, αλλά ο σκύλος αντί να την πιάσει και να της τη φέρει, απομακρύνεται κουτσαίνοντας. Όταν σκύβει δίπλα του, κατεβαίνοντας στο ύψος του για να μην τον τρομάξει, το βάζει στα πόδια με την ουρά στα σκέλια. Εξαιτίας αυτού του δύστροπου χαρακτήρα, αρχίζει να τον φωνάζει Σούφρα, γιατί κάπως πρέπει να τον φωνάζει. Ο Σούφρας, όμως, εκτός από ακοινώνητος είναι και απρόσιτος. Τριγυρίζει εκεί αλλά είναι σαν να μη βρίσκεται εκεί καθόλου. Γιατί πρέπει να συμβιβαστεί μ' αυτόν;

Ακόμη και το σκυλάκι του μπακάλικου, ένα μπασταρδάκι τσιου-άουα πάρα πολύ νευρικό, είναι πολύ πιο συμπαθητικό. Όλα όσα συναντάει στους δρόμους –και υπάρχουν πολλά– τρέχουν δίπλα της αν τα φωνάξει. Πολλά ψάχνουν τροφή βέβαια, αλλά και χάδια· είναι περιέργα και χώνουν τη μύτη τους παντού, πρέπει να μάθουν ποια είναι η νεοφερμένη γειτόνισσα. Ο Σούφρας μοιάζει να μη νοιάζεται ούτε για το φαγητό. Αν του ρίξει, έχει καλώς, κι αν δεν του ρίξει, καλά και πάλι. Σ’ αυτό δεν την κοροΐδεψε ο σπιτονοικοκύρης: δεν είναι πολυέξοδος. Ώρες ώρες η Νατ ντρέπεται καθώς νιώθει πως τον έχει απορρίψει. Εκείνη ήταν που ζήτησε σκύλο και τον πήρε. Τώρα δεν μπορεί –δεν πρέπει– να πει –ούτε καν να το σκεφτεί– πως δεν τον θέλει.

Ένα πρωί συναντιέται με τον χίπη στο μπακάλικο. Έτσι τον είχε αποκαλέσει η κοπέλα, που τους εξυπηρετεί και τους δυο χωρίς καμιά βιασύνη, καπνίζοντας χαλαρά ένα τσιγάρο. Ο χίπης είναι λίγο μεγαλύτερος από τη Νατ, αν και δεν πρέπει να είναι πάνω από σαράντα. Ψηλός και δυνατός, με δέρμα αργασμένο απ’ τον ήλιο, σκληρά και σκασμένα χέρια κι ένα βλέμμα αποφασιστικό αλλά γαλήνιο. Έχει μακριά μαλλιά, κομμένα σε σκάλες, και κοκκινωπό μούσι. Γιατί η κοπέλα τον αποκαλεί χίπη είναι κάτι που η Νατ πρέπει να το μαντέψει. Ίσως εξαιτίας των μακριών μαλλιών ή ίσως επειδή είναι κάποιος που, όπως η Νατ, έρχεται από την πόλη, ένας ξενομερίτης, κάπως ακατανόητος για κάποια που ζει στην Εσκάπα από μικρή και σκέφτεται μονάχα πώς θα φύγει από κει. Το βέβαιο είναι πως ο χίπης ζει εκεί πολύ καιρό. Δεν είναι λοιπόν κάτι καινούργιο, όπως είναι τώρα η Νατ για όλους τους. Τον κοιτάζει στο πλάι, οι κινήσεις του είναι κοφτές και σίγουρες, αποτελεσματικές. Καθώς περιμένει τη σειρά της, χαϊδεύει τη ράχη της σκυλίτσας που



τον συνοδεύει. Είναι ένα σκουρόχρωμο λαμπραντόρ, γριούλα αλλά χωρίς καμιά αμφιβολία χαριτωμένη. Η σκυλίτσα κουνάει την ουρά της και βάζει τη μουσούδα της ανάμεσα στα σκέλια της Νατ. Γελάνε κι οι τρεις τους.

«Μα τι καλή που φαίνεται!» λέει η Νατ.

Ο χίπης κουνάει το κεφάλι του καταφατικά και της δίνει το χέρι του. Ύστερα αλλάζει γνώμη, το τραβάει και πλησιάζει για να τη φιλήσει. Ένα φιλί στο μάγουλο, πράγμα που αναγκάζει τη Νατ να μείνει με το κεφάλι γερμένο περιμένοντας να τη φιλήσει και στο άλλο· ένα φιλί που δεν έρχεται ποτέ. Εκείνος της λέει τ' όνομά του: Πίτερ. Γράφεται με γιώτα, δηλώνει αυτός: πι, γιώτα, ταυ, έψιλον, ρο. Τουλάχιστον εκείνου του αρέσει να το γράφει έτσι, εκτός από τις φορές που υποχρεώνεται να το κάνει με τον τυπικό τρόπο. Όσο λιγότερο γράφει κανείς το πραγματικό του όνομα τόσο το καλύτερο, αστειεύεται. Αξίζει μονάχα για υπογραφή στην τράπεζα, σ' αυτούς τους κλέφτες.

«Νατάλια», συστήνεται εκείνη.

Ύστερα έρχεται η τυπική ερώτηση: τι κάνει στην Εσκάπα; Την έχει δει να περπατάει στους δρόμους κι επίσης την είδε να καθαρίζει την περιοχή γύρω από το σπίτι. Θα μείνει εκεί; Μόνη της; Η Νατ νιώθει κάπως αμήχανα. Θα προτιμούσε να μην την κοιτάζει κανείς όταν δουλεύει, και ιδίως αν εκείνη δεν το ξέρει, κάτι αναπόφευκτο όμως, γιατί τα όρια του σπιτιού προσδιορίζονται μόνο από ένα λεπτό συρμάτινο φράχτη που δεν τον σκεπάζει βλάστηση. Του λέει ότι θα μείνει μονάχα μερικούς μήνες.

«Είδα και το σκύλο. Δεν τον έφερρες εσύ, έτσι δεν είναι;»

«Πώς το ξέρεις;»

Ο Πίτερ ομολογεί πως γνωρίζει καλά το ζωντανό. Είναι ένα απ' τα πολλά που έχει ο σπιτονοικοκύρης της. Μάλιστα είναι

πιθανότατα το χειρότερο. Τα μαζεύει απ' οπουδήποτε, δεν τα εκπαιδεύει, δεν τα εμβολιάζει, δεν τα προσέχει καθόλου. Τα χρησιμοποιεί κι ύστερα τα εγκαταλείπει. Εκείνη του το ζήτησε; Να μην έχει την παραμικρή αμφιβολία πως της έδωσε το πιο άχρηστο απ' όλα.

Η Νατ μένει σκεπτική κι εκείνος της προτείνει να το επιστρέψει. Δεν υπάρχει λόγος να δεχτεί αν δεν είναι αυτό που ήθελε. Της λέει ότι ο σπιτονοικοκύρης της δεν είναι ωραίος τύπος και καλά θα έκανε να κρατήσει απόσταση. Δεν του αρέσει να μιλάει άσχημα για κανέναν, επιμένει, όμως αυτός είναι άλλη υπόθεση. Σκέφτεται πάντα πώς να γελάσει τον κόσμο.

«Σου βρίσκω εγώ σκύλο αν θέλεις».

Στη Νατ η συζήτηση προκαλεί ανησυχία. Καθισμένη στην πόρτα του σπιτιού της, μ' ένα μπουκάλι μάλλον χλιαρή μπύρα –ούτε το ψυγείο δουλεύει όπως θα έπρεπε–, κοιτάζει τον Σούφρα που κοιμάται δίπλα στο φράχτη, τεντωμένος κάτω απ' τον ήλιο. Οι μύγες κάθονται στην ελαφρώς πρησμένη κοιλιά του, όπου διακρίνονται ουλές από παλιές πληγές.

Η ιδέα να τον επιστρέψει της προκαλεί βαθιά αναστάτωση.

Το σπίτι είναι μια επίπεδη ισόγεια κατασκευή, με παράθυρα που φτάνουν ως το έδαφος σχεδόν κι ένα δωμάτιο με δυο μονά κρεβάτια. Η Νατ θα ήθελε να πάρει ο σπιτονοικοκύρης το ένα, δεν θα της χρειαστεί, και να βάλει στη θέση του ένα γραφείο – θα της αρκούσε ένα μαδέρι πάνω σε πόδια. Σκέφτεται να τον πάρει τηλέφωνο, αλλά το αφήνει κάθε φορά για την επομένη. Όταν τον δει –αργά ή γρήγορα πρέπει να τον δει– θα του ζητήσει ή θα το υπαινιχθεί, κι ως τότε θα είναι χωρίς γρα-

φείο. Προς το παρόν πρέπει να βολευτεί με το μοναδικό τραπέ-  
ζι που υπάρχει, να το φέρει κοντά σ' ένα παράθυρο, γιατί ακό-  
μη και μέρα μεσημέρι το εσωτερικό του σπιτιού είναι σκοτει-  
νό και υγρό. Η κουζίνα -κάτι παραπάνω από μια εστία κι ένας  
πάγκος- είναι τόσο χωμένη μέσα, που ακόμη και για έναν κα-  
φέ πρέπει ν' ανάψει το φως. Έξω είναι διαφορετικά. Ο ήλιος  
βαράει κατακούτελα από νωρίς και το να δουλεύει έξω, ακόμη  
και πολύ πρωί, την εξαντλεί. Προσπαθεί να σκάψει αυλάκια  
στο έδαφος για να φυτέψει πιπεριές, ντομάτες, καρότα, ό,τι  
να 'ναι που να φυτρώνει εύκολα και γρήγορα. Διάβασε πώς να  
το κάνει, είδε και μερικά βίντεο όπου εξηγείται η διαδικασία  
βήμα βήμα, αλλά μετά, πάνω στο έδαφος, είναι ανίκανη να τα  
εφαρμόσει στην πράξη. Θα πρέπει να νικήσει την ντροπή της  
και να ρωτήσει. Ίσως τον Πίτερ.

Τ' απογεύματα κάθεται να μεταφράσει μια-δυο ώρες. Πο-  
τέ δεν καταφέρνει να έχει την απαραίτητη αυτοσυγκέντρωση.  
Ίσως να χρειάζεται μια περίοδο προσαρμογής, λέει στον εαυ-  
τό της, δεν πρέπει να της γίνει εμμονή για την ώρα. Για να κα-  
θαρίσει το μυαλό της, περπατάει εκεί γύρω. Ο Σούφρας δεν τη  
συντροφεύει όσο και να τον φωνάζει, οπότε πηγαίνει μόνη της,  
ακούγοντας μουσική με ακουστικά. Όταν βλέπει ότι πλησιάζει  
κάποιος, υποχρεώνεται να ταχύνει το βήμα, ακόμη και να τρέ-  
ξει λιγάκι. Προτιμά να περνά απαρατήρητη, να μη νιώθει υπο-  
χρεωμένη να συστηθεί ή να κουβεντιάσει, ακόμη κι αν για να  
το πετύχει θα πρέπει να προσποιηθεί ότι αθλείται.

Στο τιμωρημένο από την ξηρασία τοπίο φυτρώνουν ελιές,  
φελλοφόρες βελανιδιές και λιόπρινα. Οι λαδανιές, με τη ρητι-  
νη τους και την ταπεινότητά τους, είναι τα μοναδικά λουλού-  
δια εδώ κι εκεί στο έδαφος. Η μονοτονία της πεδιάδας σπά-

ει μονάχα από τη σιλουέτα του Γλαύκου, ενός χαμηλού βουνού με θάμνους και πουρνάρια που μοιάζει ζωγραφισμένο με καρβουνάκι πάνω στο γυμνό ουρανό. Στον Γλαύκο, λένε, απομένουν ακόμη αγριογούρουνα κι αλεπούδες, αν και οι κυνηγοί που ανεβαίνουν ώς εκεί κατεβαίνουν μονάχα με αρμαθίες πέρδικες και κουνέλια δεμένα στη μέση τους. Είναι καταχθόνιο βουνό, σκέφτεται η Νατ, αλλά προσπαθεί αμέσως ν' αποδιώξει τη σκέψη. Γιατί καταχθόνιο; Γλαύκος είναι άσχημο όνομα, αναμφίβολα· συμπεραίνει ότι οφείλεται στο χλομό, ωχρό χρώμα του. Η λέξη γλαύκος της θυμίζει άρρωστο μάτι με επιπεφυκίτιδα ή τα μάτια που έχουν οι ηλικιωμένοι, γυάλινα και κοκκινισμένα, σαν θαμπωμένα. Το καταλαβαίνει βέβαια πως αφήνει να την επηρεάσει η έννοια του γλαυκώματος. Κατά τύχη, η λέξη γλαυκός είχε εμφανιστεί στο βιβλίο που προσπαθεί να μεταφράσει, αποδίδεται στον πρωταγωνιστή, τον τρομερό πατέρα που σε μια δεδομένη στιγμή πετάει μια φοβερή κατάρα σ' ένα από τα παιδιά του, κάτι που, σύμφωνα με το κείμενο, τον αναγκάζει να το καρφώσει με το γλαυκό του βλέμμα. Στην αρχή η Νατ σκέφτηκε κάποια πάθηση των ματιών, αργότερα όμως κατάλαβε πως ένα γλαυκό βλέμμα είναι απλώς ένα άδειο βλέμμα, ανέκφραστο, το είδος του βλέμματος που η ίριδα παραμένει νεκρή, σχεδόν αδιαφανής. Ποιο είναι λοιπόν το σωστό νόημα; *Ανοιχτοπράσινο, γαλαζοπράσινο, αρρωσιάρικο, συγκεχυμένο, ασαφές, μη επικεντρωμένο;* Η υπόλοιπη παράγραφος θα εξαρτηθεί από την έννοια που θα διαλέξει. Η επιλογή μιας κυριολεκτικής μετάφρασης, δίχως να κατανοεί το αυθεντικό πνεύμα της φράσης, θα έμοιαζε με εξαπάτηση.

Παρά την πεζοπορία και τη χειρωνακτική δουλειά, κοιμάται άσχημα τις νύχτες. Δεν τολμάει ν' ανοίξει τα παράθυρα. Δεν εί-

ναι μονάχα τα κουνούπια, που τη γαζώνουν παρά τα προϊόντα που έχει αγοράσει. Τις πρώτες μέρες, επιπλέον, μπήκαν αράχνες, σαμιαμίδια, ακόμη και μια σαρανταποδαρούσα, που την ανακάλυψε τρομοκρατημένη μέσα σ' ένα παπούτσι. Ένα άλλο πρωί βρήκε την κουζίνα γεμάτη μυρμήγκια γιατί ξέχασε να βάλει το φαγητό στο ψυγείο. Κατά τη διάρκεια της μέρας την πολιορκούν οι μύγες, τόσο μέσα όσο κι έξω από το σπίτι. Υπάρχει λύση γι' αυτό; αναρωτιέται. Ή, όπως θα έλεγε ο σπιτονοικοκύρης της, έτσι είναι η ύπαιθρος; Όσο και να καθαρίζει, όλα βρομίζουν. Σκουπίζει και ξανασκουπίζει, αλλά η σκόνη μπαίνει από οποιαδήποτε χαραμάδα και μαζεύεται στις γωνίες. Αν είχε τουλάχιστον έναν ανεμιστήρα για να κοιμάται, σκέφτεται, θα μπορούσε να κλείσει τα παράθυρα και όλα θα ήταν πιο άνετα, γιατί θα ξυπνούσε ξεκούραστη και με περισσότερη ενέργεια για να καθαρίσει, να μεταφράσει και να δουλέψει στο περιβόλι – ή μάλλον στο σχέδιο του περιβολιού. Αλλά ούτε που το σκέφτεται να τον ζητήσει από το σπιτονοικοκύρη.

Αποφασίζει να πάει στο Πετάκας να τον αγοράσει. Και θα μπορούσε να επωφεληθεί από την ευκαιρία, σκέφτεται, για ν' αγοράσει και μερικά εργαλεία. Μια τσάπα, κουβάδες, ένα φτυάρι, ψαλίδα για κλάδεμα, ένα κόσκινο και μερικά άλλα πράγματα, με την προϋπόθεση να εξακριβώσει τα ονόματα αυτών που ψάχνει.

Ούτε από εργαλεία ξέρει τίποτα.

Το Πετάκας την εκπλήσσει με την πολυκοσμία του. Αργεί αρκετά να βρει να παρκάρει· ο οδικός σχεδιασμός είναι τόσο χαοτικός και η σηματοδότηση τόσο αντιφατική, που από τη στιγμή που μπαίνει κανείς στο χωριό είναι εύκολο να ξαναβγεί σε οποιαδήποτε

τε αναπάντεχη παράκαμψη. Τα σπίτια είναι ταπεινά, οι προσόψεις τους έχουν μεγάλες φθορές και σχεδόν καθόλου διάκοσμο, αλλά υπάρχουν και τετράγωνα όπου βλέπεις έως και εξάωροφα κτήρια, σκορπισμένα αυθαίρετα εδώ κι εκεί. Τα καταστήματα είναι συγκεντρωμένα γύρω από την κεντρική πλατεία' τριγύρω από το Δημαρχείο –ένα πολυτελές κτήριο με μεγάλα γείσα και βιτρό– υπάρχουν ταβέρνες και κινέζικες αγορές. Σε μια απ' αυτές, η Νατ αγοράζει ένα μικρό ανεμιστήρα' ύστερα τριγυρίζει ψάχνοντας κάποιο μαγαζί με είδη κιγκαλερίας, χωρίς ν' αποφασίζει να ρωτήσει κανέναν. Της τραβάει την προσοχή η ατημελησιά των γυναικών, που κυκλοφορούν αχτένιστες, με σαγιονάρες. Πολλοί άντρες, ακόμη και ηλικιωμένοι, φορούν κοντομάνικες μπλούζες. Υπάρχουν λίγα παιδιά και όσα υπάρχουν κυκλοφορούν μόνα τους, γλείφουν παγωτό ξυλάκι, τρέχουν, κυλιούνται κάτω δίχως να τα ελέγχει κανένας. Όλοι –γυναίκες, άντρες, παιδιά– θορυβώδεις κι ανάκατοι, μοιάζουν παράξενα μεταξύ τους. Συνέπεια της ενδογαμίας, λέει η Νατ στον εαυτό της και σκέφτεται πως ο σπιτονοικοκύρης της ταιριάζει τέλεια σ' αυτό το περιβάλλον.

Ταράζεται καθώς σκέφτεται την πιθανότητα να πέσει πάνω του, όμως στα είδη κιγκαλερίας δεν συναντάει αυτόν αλλά τον Πίτερ. Χαίρεται που τον βλέπει: κάποιος γνωστός, κάποιος συμπαθητικός, κάποιος που της χαμογελάει επιτέλους πλησιάζοντας, τι κάνεις εσύ εδώ; της λέει. Η Νατ του δείχνει το κουτί με τον ανεμιστήρα κι εκείνος συνοφρυώνεται. Τη ρωτάει γιατί δεν τον ζήτησε από τον ιδιοκτήτη. Είναι υποχρέωσή του να διατηρεί το σπίτι σε κατοικήσιμες συνθήκες. Εντάξει, δεν μπορεί να ζητήσει κλιματιστικό, αλλά έναν ανεμιστήρα...

«Επίσης, θα μπορούσες να μου το έχεις πει εμένα. Οι γείτονες είναι για να βοηθάνε».